

GÁZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

GÁZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ

Feladatok és tevékenységek

A gázvezeték- és készülékszerelő munkaterülete a gázvezeték rendszerek kialakítása, a gázvezeték rendszerekhez tartozó berendezések és készülékek - kazánok, vízmelegítők, konvektorok, gáztűzhelyek, stb. - csőhálózatba való bekötése, beszabályozása, üzembe helyezése, azok javítása és karbantartása, ellenőrzése. A szakmunkás a munka előkészítéseként kiválasztja a megfelelő csöveket, szerelvényeket és készülékeket. A csöveket melegítve vagy hidegen, kézi vagy gépi erővel hajlítja. A csővégeket egymáshoz illeszti, összeköti hegesztéssel vagy csőidomokkal, majd a földbe, az épület falára vagy a falába rögzíti, illetve beépíti. Ennek során kisebb föld- illetve kőművesmunkát végez. Az így kialakított csőhálózatba beköti a különféle gázkészülékeket. A bekötés után nyomás- és tömörségpróbát tart, majd üzembe helyezi a készülékeket.

A csőhálózat, valamint a gázberendezések karbantartása, javítása, tisztítása, biztonsági ellenőrzése ugyancsak a feladatkörébe tartozik. A gázvezeték- és készülékszerelő munkája a balesetveszély elkerülése végett nagy pontosságot és fegyelmet igényel.

A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatok

- ◆ A gázvezeték- és készülékszerelő szakmunkásnak jártasnak kell lennie a műszaki rajzok, dokumentációk olvasásában, értelmezésében.
- ◆ A munka felmérése után be kell szereznie, illetve el kell készítenie a szükséges anyagokat, alkatrészeket, és ezeket szakszerűen és biztonságosan kell tárolnia.
- ◆ Fontos, hogy egyszerűbb alkatrészek szabadkézi vagy szerkesztett műhelyrajzát olvasni tudja, és le tudja gyártani a szükséges csőhálózat-szakaszt.
- ◆ A gázvezeték- és készülékszerelő szakmunkásnak tudnia kell a kézi alakítás és forgácsolás alpműveleteit, oldható csőkötések készítését, tömörítését, a forrasztást, hegesztést, lángvágást, ill. a karbantartás és szerszámtárolás ismereteit.
- ◆ Ismernie kell a beépítésre kerülő szerelvények működését, beépítési helyét, funkcióját, a háztartási gázfogyasztók névleges teljesítményét, hő és gázterhelését, hatásfokát.

- ◆ Be kell tartania a gázkészülékek szerelési, beszállítási, javítási és üzemeltetési utasításait és mindezt a tudást fel kell használnia a munka gyakorlatában.
- ◆ Értelmeznie kell egyszerűbb villamos kapcsolási és hálózási rajzokat, műszaki dokumentációkat, javítási, beszállítási, üzemeltetési utasításokat, valamint jegyzőkönyvet kell felvennie.
- ◆ Új gázvezeték szakasz kiépítése esetén tanulmányoznia kell a műszaki dokumentációt, elő kell készítenie a szükséges anyagokat. Ki kell építenie a szükséges vezetékszakaszt a hozzá kapcsolódó szerelvényekkel. Házi és hivatalos nyomás- és tömörségi próbát kell végeznie, majd le kell bonyolítania az üzembe helyezési eljárást.
- ◆ Üzemelő gázvezeték esetén a javítandó szakaszt fel kell tární, majd gázmentesíteni kell. A javítás elvégzése után nyomás- és tömörségi próbát kell végeznie, majd gáznyomás alá kell helyezni a javított szakaszt, valamint helyre kell állítania a telepet.
- ◆ Háztartási gázfogyasztó készülék javítása esetén a hiba feltárása után döntenie kell a helyszíni vagy műhelyben végzendő javításról. A javítás után ellenőrizni kell a készülék helyes működését, beszállítását, valamint tanácsot kell adnia a fogyasztónak.

A munkavégzés alatt nagyon fontos a munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai előírások ismerete és betartása, alkalmazása.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia a gázvezeték- és készülékszerelőnek?

- ◆ Csövekkel (acél, ólom, réz, műanyag, bronz, ötvözetek, stb.),
- ◆ csőszerelvényekkel,
- ◆ kiegészítő szerelvényekkel,
- ◆ gáztűzhelyekkel,
- ◆ fali gázmelegítővel,
- ◆ gázkazánokkal,
- ◆ gázbojlerekkel,
- ◆ gázórakkal,
- ◆ nyomásszállítókkal.

A felhasznált segédanyagok:

- ◆ tömítések (gyűrűk, dugók, stb.),
- ◆ szigetelőanyagok,
- ◆ hegesztőpálcák,
- ◆ kenderkóc,
- ◆ csavarok, alátétek, anyák,
- ◆ bilincsek, kitámasztók.

A gázvezeték- és készülékszerelő szakmunkás sokféle kézi és gépi eszközt használ. Ezek közül a legfontosabb eszközök, berendezések:

- ◆ menetmetszők,
- ◆ satuk,
- ◆ fűrészek,
- ◆ vágók, hajlító berendezések,
- ◆ munkaállványok,
- ◆ hegesztő berendezések,
- ◆ fúrógépek,
- ◆ fúrók (fal és csempe),
- ◆ kalapácsok,
- ◆ csőfogók,
- ◆ csavarhúzó, csavarkulcsok.

Munkahely, munkakörnyezet

A kisebb munkákon (karbantartás vagy javítás során) egyedül, nagyobb munkákon illetve csőhálózatok fektetésénél csoportosan dolgoznak.

Hajlott, térdelő, guggoló és álló testhelyzetben részben a szabadban, részben zárt térben folyik a munkavégzés.

A tevékenység általában közepesen nehéz fizikai igénybevétellel jár.

Munkája során a következő személyekkel kerülhet kapcsolatba:

- ◆ kisegítőkkal,
- ◆ munkatársakkal,
- ◆ üzemvezetővel,
- ◆ szállítókkal,
- ◆ megrendelőkkel, ügyfelekkel,
- ◆ tanulókkal.

Követelmények

Fizikai és pszichikai alkalmassági feltételek:

- ◆ jó szemmérték, fejlett arányérzék,
- ◆ szédülésmentesség,
- ◆ biztos kézzel végzett munka – kézügyesség,
- ◆ kitartás,
- ◆ állóképesség,
- ◆ figyelem, összpontosítás,
- ◆ áttekintőképesség,
- ◆ önállóság, ötletesség,
- ◆ lelkiismeretesség,
- ◆ felelősségvállalás,
- ◆ változó munkahelyhez való alkalmazkodás,
- ◆ jó kapcsolatteremtő képesség.

Környezeti ártalmak

A baleseti veszélyek (kéz- és lábsérülés, szemsérülés, robbanásveszély) figyelmes és fegyelmezett munkával, a balesetelhárítási és az óvórendszabályok maradéktalan betartásával elkerülhetőek.

Az egészségre ártalmas tényezők lehetnek a porártalom, az ívfény, a légáramlás (huzat).

Egészségi kizáró okok:

- ◆ átlagon aluli fejlettség és izomerő (a statikai rendszer, a végtagok minden alaki és működési rendellenessége, betegsége az ortopéd szakorvos elbírálása szerint),
- ◆ a szív és a keringési rendszer bármilyen állandó betegsége vagy rendellenessége (a magas vérnyomás és az ájuláshajlam is),
- ◆ hörghurut,
- ◆ tüdőasztma,
- ◆ epilepszia,
- ◆ szédülés,
- ◆ idült kötőhártya gyulladás,
- ◆ rossz látásélesség.

A gázvezeték- és készülékszerelő szakmához szükséges készségek, képességek:

- ◆ kézügyesség – kéz és ujjak összehangolt mozgása, használata, precíz, kézzel végzett tevékenységnél,
- ◆ megértés – berendezések rajzainak, működésének, hibáinak felfogása, megértése,
- ◆ pontosság – precíz, pontos munkavégzés dokumentációk alapján,
- ◆ számolási képesség – matematikai készség alkalmazása, berendezések, gépek beállítása pontos határoknak, tűréshatároknak megfelelően,
- ◆ állóképesség – huzamosabb ideig történő állás, a karok megterhelése vagy hajolás,
- ◆ kitartás – koncentráció, ugyanazon feladat ismételt végrehajtása.

Szükséges tantárgyak:

- ◆ technika,
- ◆ fizika,

- ◆ matematika.

Érdeklődés

Az alábbi 17 érdeklődési terület közül a következőknek kell megfelelnie, ha a gázvezeték- és készülékszerelő szakmát választja:

Szabadban végzett munka	Növényekkel, állatokkal foglalkozni	Embernek készített dolgozni	Teszti erő kell hozzá	Formákkal, vasalattal végzett munka	Kézi erővel, szerszámokkal végzett munka	Technikai feladatokkal	Iródtűben dolgozni	Embernek segíteni	Élelmi, vasáltozni	Tiszta környezetben dolgozni	Gépekkel összerakni és javítani	Automata gépekkel dolgozni	Fémekkel dolgozni	Elektromos készülékekkel dolgozni	Építési helyen dolgozni	Laboratóriumban dolgozni
			X	X							X					

Szakképzés

Tanult szakmai tárgyak

Szakmai ismeretek, munkatervezés, munkajogi, munkavédelmi ismeretek, gazdasági, vállalkozási ismeretek, anyagismeret, csőhálózat-szerelő alapismeretek, gázfogyasztó készülékek, szabályozási ismeretek, műszaki dokumentációk, szakrajz, szakmai számítások.

A képzés tartalma

A gázvezeték- és készülékszerelőnek ismernie kell:

- ◆ a különböző anyagú és méretű csövek tulajdonságait, megmunkálásának, alkalmazásának szabályait, és módját,
- ◆ alap- és szerelési műveletekhez szükséges kézi szerszámok, gépesített kézi szerszámok, hegesztő berendezések, csőmegmunkáló gépek működési elveit, szerkezeti felépítését, kezelésének és üzemeltetésének szabályait, és módját,
- ◆ a készítenő csőhálózatokhoz és azok elemeihez szükséges alapanyagok, tömítőanyagok fizikai és kémiai tulajdonságait, felhasználási területeit, beépítésük szabályait, és módját,

- ◆ az egyszerű mérő- és ellenőrző eszközök működési elvét, használatát, a mérési technikák szabályait, felhasználását,
- ◆ a munkatárgyak elkészítésére, összeszerelésére vonatkozó technológiai folyamatokat, műveleteket és az ehhez szükséges dokumentációkat,
- ◆ a szakmával kapcsolatos baleseti veszélyeket, foglalkozási ártalmakat, környezetszennyező hatásokat és az ellenük való védekezés szabályait,
- ◆ tűz és robbanás elleni védelem szabályait,
- ◆ a készítendő csőhálózathoz és azok elemeihez a követelményeknek megfelelő alapanyagok, előre gyártott elemek, félkész gyártmányok, építő- és szigetelőanyagok, festékanyagok, tömítőanyagok megválasztását, előkészítését, felhasználását,
- ◆ egyszerű mérő-, és ellenőrző eszközök kiválasztását és használatát.

A gázvezeték és készülékszerelő képzés államilag elfogadott bizonyítványt ad.

A foglalkozás OKJ azonosító száma: 31 5216 10

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
 Felelős kiadó: Pírisi Károly főigazgató
 Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.
 A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.